

A munkát, fogyasztást, tőkét terhelő adóbevételek megoszlása az Európai Unió tagállamaiban

Adózási rendszerek az Európai Unióban

Mindenkinek, aki gazdasági tevékenysége során kapcsolatba került vagy kerül az Európai Unió tagországainak gazdálkodó egységeivel és adóhatóságaival, érdemes figyelemmel kísérnie a közösségi irányelveket, rendeleteket és azok változásait.

Az Európai Unió sajátossága, hogy nincs egységes adórendszere. A Római Szerződést aláíró országok a közösségi és a nemzetállami gazdaságpolitikák közelítését tűzték ki célként.

Az adórendszerek összehasonlításakor a következő kérdéseket kell megvizsgálnunk:

- milyen az adóterhelés,
- milyen adónemek vannak (fogyasztás, munka, tőke),
- kikre irányul az adóztatás,
- mi a vetítési alap (százalék, érték, naturália),
- mi az adókötelezettség mértéke,
- milyen adókedvezmények, mentességek léteznek.

Az Európai Unió adópolitikai stratégiája

A gazdaságpolitika célja az, hogy biztosítsa az állami feladatok ellátásához szükséges bevételeket, hogy ösztönözze a gazdasági tevékenységeket és a termelési tényezők hatékony felhasználását és mindez összhangban legyen a makrogazdasági törekvésekkel. Az Európai Unióban minden tagállam önálló adórendszerrel rendelkezik. Az Európai Unió irányelveket fogalmaz meg, amelyek figyelembevételével a tagállamok önállóan alakítják ki adóztatási politikájukat. Az Európai Unió adópolitikájának célja, hogy a belső piacon egységes, áttekinthető és versenyképességet biztosító adók működjenek.

Az adóbevételek közgazdasági funkció szerinti elemzése

A gazdasági és monetáris unió bevezetése, a szabad tőkeáramlást akadályozó tényezők eltörlése után a tagállamok között adóztatási verseny alakul ki, azaz különféle adókedvezményekkel próbálják a befektetői döntéseket befolyásolni a kormányzatok. Az adóterhek így a tőkejövedelmekről a fennmaradó adóalapokra, azaz a munkára és a fogyasztásra tevődnek át. Az Európai Unióban csökkennek a tőkét terhelő adók, egyre inkább az immobil adóalapokra, a munkát és fogyasztást terhelő adókra helyeződik át az adóztatás.

Adóterhek strukturális összetétele nemzetközi viszonylatban

A munkát, a fogyasztást és a tőkét terhelő adóbevételek megoszlása az Európai Unió tagállamaiban 2007. évben

Tagállamok	Munka	Fogyasztás	Tőke	Tagállamok	Munka	Fogyasztás	Tőke
Ausztria	55,2	27,8	17,0	Lettország	40,0	39,0	13,0
Belgium	52,1	25,1	22,8	Litvánia	48,9	38,2	12,9
Ciprus	26,4	39,4	34,2	Luxemburg	41,8	27,5	30,7
Bulgária	30,3	53,7	16,0	Magyarország	50,1	36,5	13,4
Csehország	48,3	29,0	22,7	Málta	27,0	40,2	32,8
Dánia	51,0	33,0	16,0	Németország	54,6	27,0	18,4
Egyesült Királyság	38,6	29,8	31,6	Olaszország	49,0	23,6	27,4
Észtország	50,8	41,3	7,9	Portugália	42,9	36,3	20,8
Finnország	52,0	29,8	18,2	Románia	41,1	40,4	18,5
Franciaország	51,8	25,2	23,0	Spanyolország	45,6	25,5	28,9
Görögország	41,8	35,6	22,6	Svédország	58,7	26,2	15,1
Hollandia	50,4	31,4	18,2	Szlovákia	39,5	38,4	22,1
Írország	34,2	35,8	30,0	Szlovénia	51,3	34,8	13,9
Lengyelország	38,6	36,1	25,3	Átlag EU 27	45,1	33,5	21,4

Forrás: Eurostat [2009]: Structures of the taxation Systems in the European Union Data 1995-2007. Luxembourg saját szerkesztés

Az EU tagállamoknál a munkát (**taxes on Labour**), fogyasztást (**taxes on Consumption**) és a tőkét terhelő (**taxes on Capital**) adóbevételek megoszlásának vizsgálatakor arra a megállapításra jutottam, hogy az egyes tagállamok között igen nagy eltérések adódnak az adóbevételek megoszlása szempontjából.

A munkát terhelő adók EU-27 átlaga 45,1 százalék, a fogyasztásé 33,5 százalék, míg a tőkét terhelő adók a huszonegy tagországban átlag 21,2 százalék. Az egyes országok adórendszere eltér abból a szempontból is, hogy melyik jövedelmeket adóztatják meg jelentősebben. Az arányok és mértékek tehát eltérőek lehetnek.

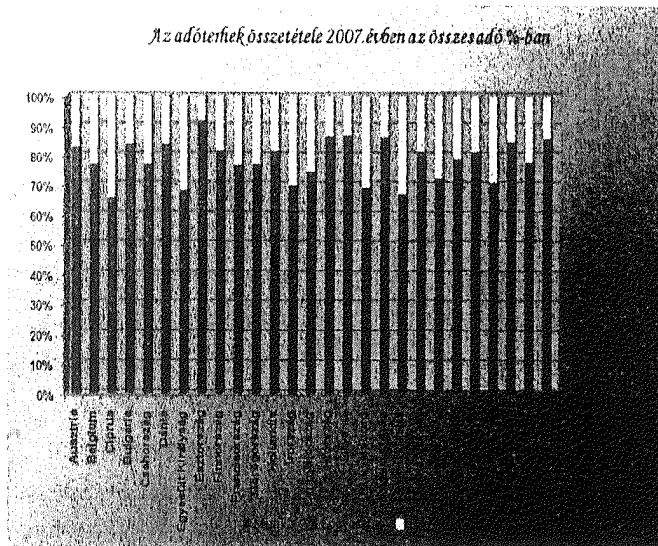
Elemzésem során megállapítottam, hogy magas Magyarországon a munkát terhelő adók százalékos részese 50,1 százalék, vagyis az EU átlag feletti, ellentétben a tőkejövedelmeket terhelő adókkal (13,4 százalék) ami 2007. évben alacsonyabb, mint az EU tagállamok többségében. Hazánkban a fogyasztást terhelő adók százalékos aránya magasabb (36,5 százalék) mint az EU átlaga. Összefoglalva tehát a magyar adóbevételei szerkezet megfelel az Európai Unió átlagának, eltérés a munkát terhelő adóknál tapasztalható, amelyek magasabbak, míg a tőkét terhelő adók alacsonyabbak, mint az EU tagállamok többségében. Az adóbevételeken belül a közvetett adók súlya nagy.

Magyarországon túlságosan magasak az élők munkájának adóterhei, ezért kiemelten fontosnak tartanám az élők munkájának

terheinek érezhető csökkentését. A munka magas adóterhe negatívan hat a magyar lakosság megtakarítására és országunk versenyképességére. A fogyasztást terhelő adókat kellene növelni, hiszen a jövedelemadókkal szemben a megtakarítás adómentes marad.

PÉTERVÁRI ZSÓFIA

Az adóterhek összetétele 2007. évben az összes adó %-ában



Az adóterhek összetétele 2007. évben az összes adó %-ában

Forrás: saját szerkesztés